

Bix-Xogħol ninvestu
f'socjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru tal-Finanzi,
l-Ekonomija u Investiment

Il-kuntest internazzjonali

- Il-kriżi finanzjarja u ekonomika wasslet għal tnaqqis fil-kummerċ u żieda fil-qgħad madwar id-dinja kollha. Illum hemm 23 miljun, jew 10%, tal-Ewropej mingħajr xogħol.
- Din is-sena l-ekonomiji ewlenin urew xi sinjali inkoraġġanti, għalkemm l-element ta' nċertezza għadu qawwi hafna u kif qed jonqos l-effett ta' l-istimolu fiskali, d-dubbji dwar is-sostenibbiltà tat-tkabbir ekonomiku għadhom hemm.
- Bosta Stati Membri tal-UE kellhom jieħdu miżuri ta' awsterità biex inaqqsu l-livelli għoljin ta' deficit u dejn li għandhom.
- L-inflazzjoni fiż-Żona Ewro żdiedet b'pass moderat matul l-ewwel nofs tal-2010. Dan jirrifletti żidiet fil-prezzijiet globali ta' bosta materjali, inkluż iż-żejt mhux raffinat li, fl-ewwel disa' xhur ta' din is-sena laħaq il-livell medju ta' madwar \$77 l-barmil, \$20 iżjed mill-2009.

Il-kuntest lokali

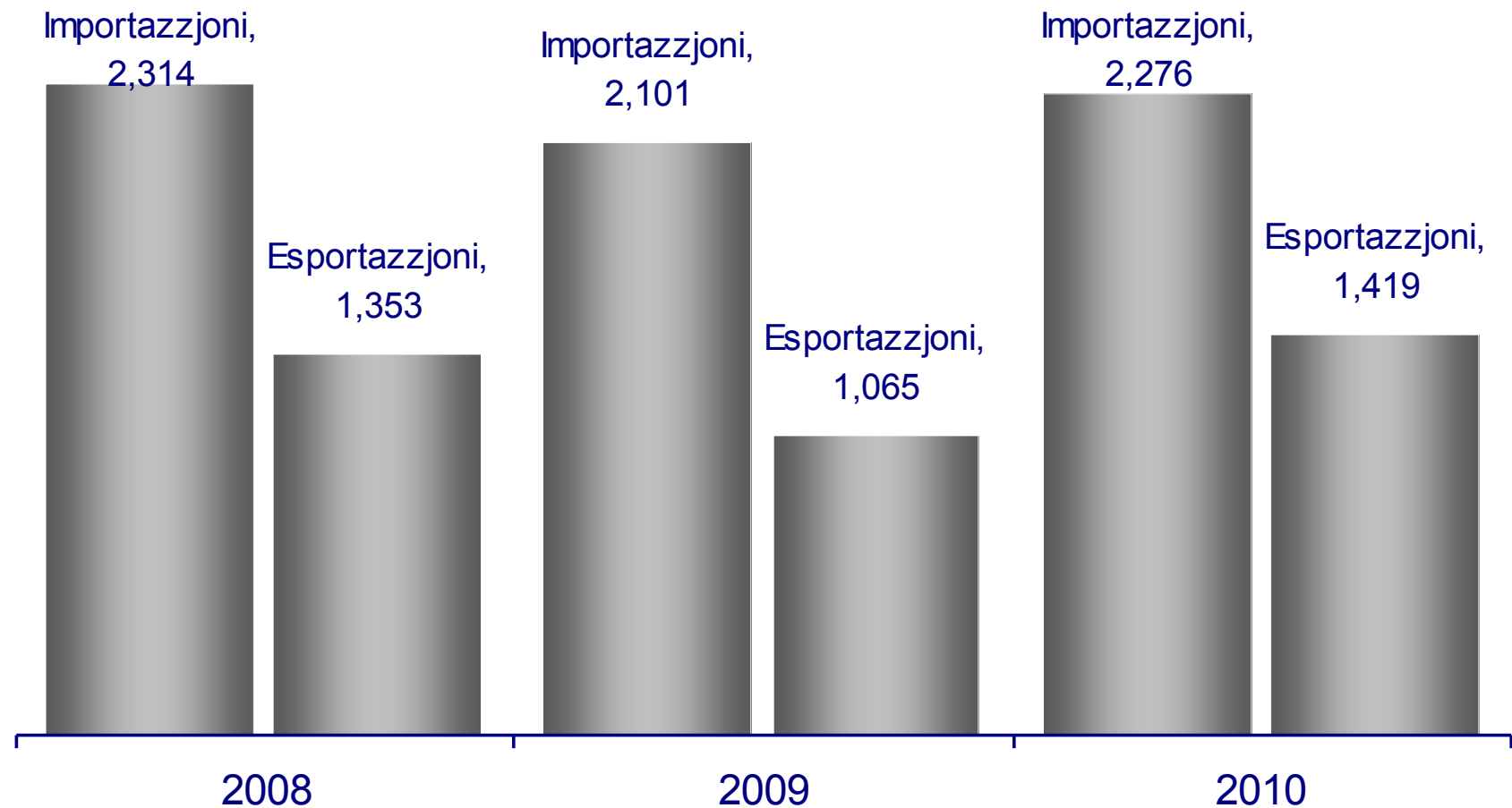
- It-tkabbir fl-ekonomiji ewlenin għen sabiex l-ekonomija Maltija wkoll tikber b'rata pjuttost mgħaġġla fl-ewwel sitt xhur ta' din is-sena. Fil-fatt, waqt li matul l-2009 l-ekonomija Maltija ċkienet b'madwar 2.1% f'termini reali, matul l-ewwel nofs ta' din is-sena, il-Prodott Domestiku Gross kellu żieda medja ta' 4%.
- Dan kien rizultat ta' żidiet qawwija fl-esportazzjoni, u titjib fil-konsum privat u pubbliku, u fl-investment.
- Qed naraw ukoll sinjali ta' nkoraggiment fil-qasam tax-xogħol. Fit-12-il xahar sa Ġunju ta' din is-sena, in-nies jaħdmu bi qliegħ żdiedu b'227, biex issa laħqu l-145,690. Dawn iż-żidiet ġew l-aktar minn servizzi privati.
- In-numru ta' nies jaħdmu part-time żdied b'1,683, biex laħaq total ta' 29,251. Meta mqabbel ma' l-istess xahar tas-sena l-oħra, in-numru ta' nies jirregistraw għax-xogħol f'Settembru naqas bi 866.

Il-kuntest lokali

- Matul din is-sena, il-Prodott Domestiku Gross mistenni li jiżdied b'rata ta' 3.4%, filwaqt li r-rata ta' l-inflazzjoni mistennija li tilhaq 1.4%.
- Mistenni wkoll li, l-ekonomiji ta' l-imsieħba kummerċjali ewlenin ta' pajjiżna, jikbru b'rata aktar moderata. Għalhekk, fl-2011, it-tkabbir ekonomiku f'Malta mistenni jkun ta' 3%.

Kummerċ internazzjonali

ċifri kollha f'€'000,000 – sors: Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

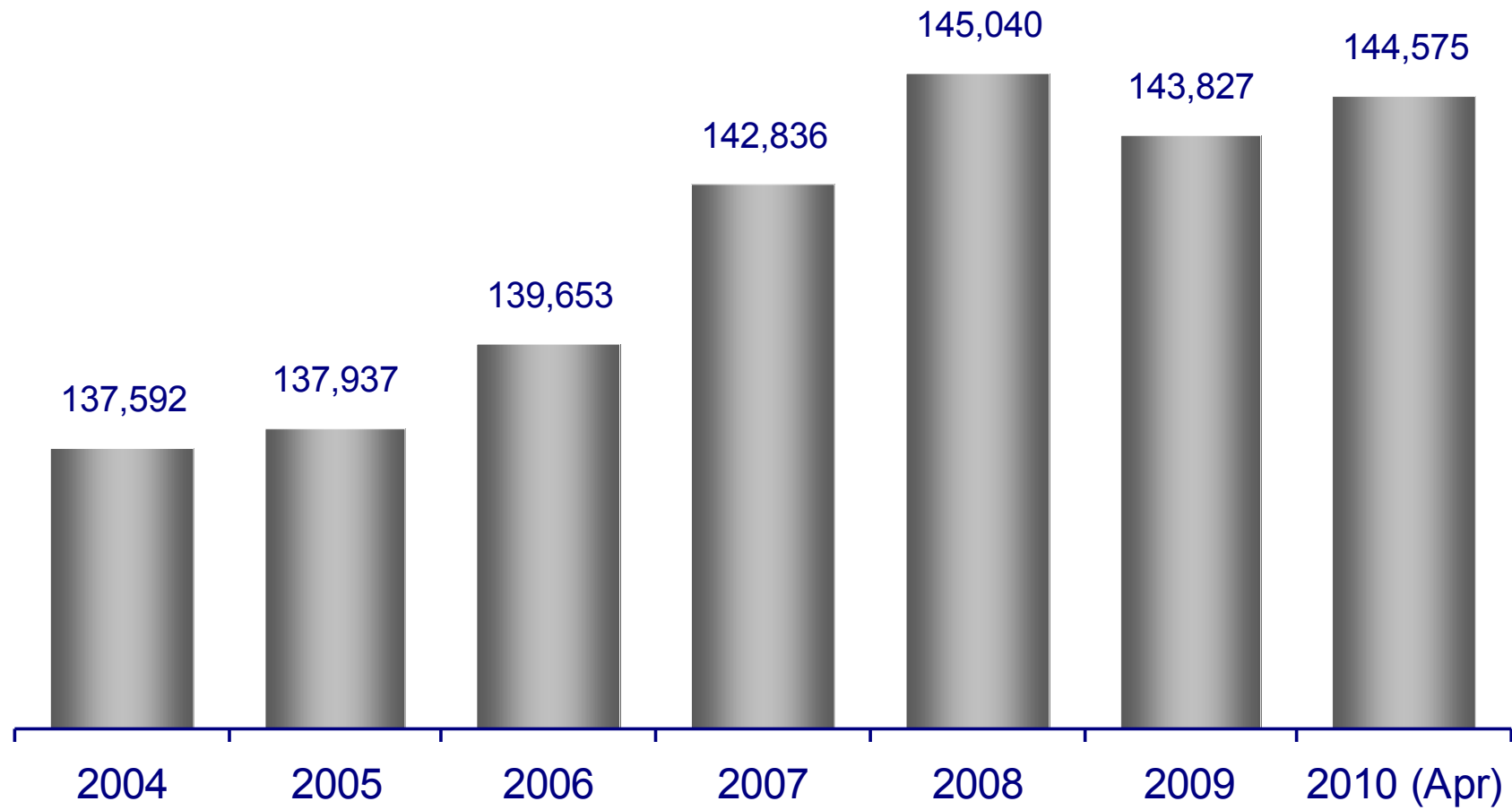
Għalik

Ministeru tal-Finanzi
u l-Ekonomija u l-Investiment

Impjegi

Persuni jaħdmu bi qliegħ

sors: Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru tal-Finanzi
u l-Ekonomija u l-Investiment

Impjegi

Persuni jaħdmu bi qliegħ

Settur	2008 (Jan-Diç)	2009 (Jan-Diç)	2010 (Jan-Apr)
Kostruzzjoni	12,219	12,578	12,190
Lukandi u Ristoranti	10,312	9,714	9,358
Trasport u Komunikazzjoni	11,088	11,193	11,240
Intermedjarji Finanzjarji	5,629	5,689	5,745
Manifattura	22,847	21,038	20,514
Bejgħ bil-Grossa u bl-Imnut	21,891	22,107	22,152
Oħrajn	61,467	61,508	63,376
Total	145,040	143,827	144,575

sors: Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

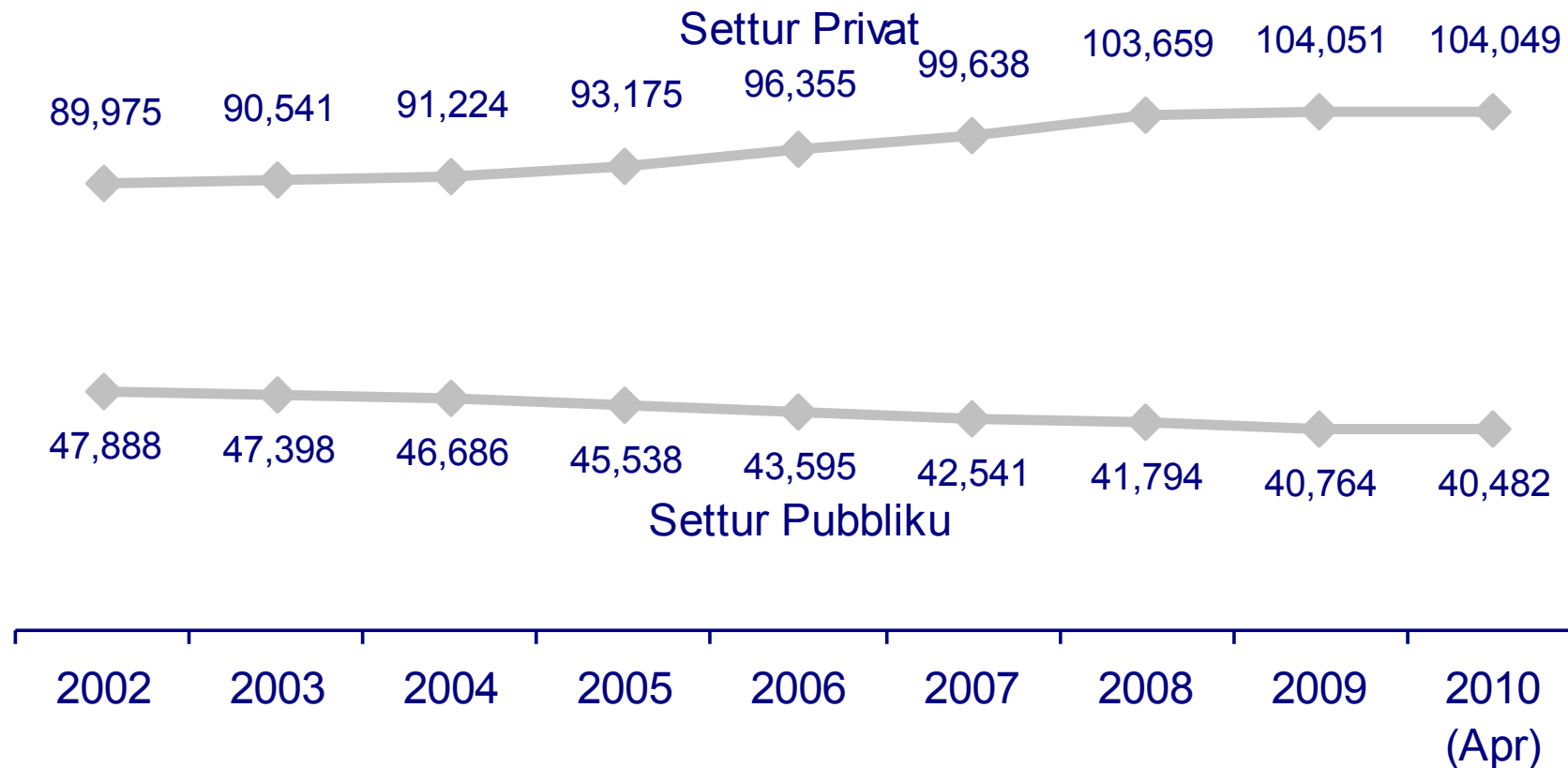
Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u Ekonomija u Investiment

Ġenerazzjoni ta' impjegi

Setturi tal-privat u pubbliku

sors: Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

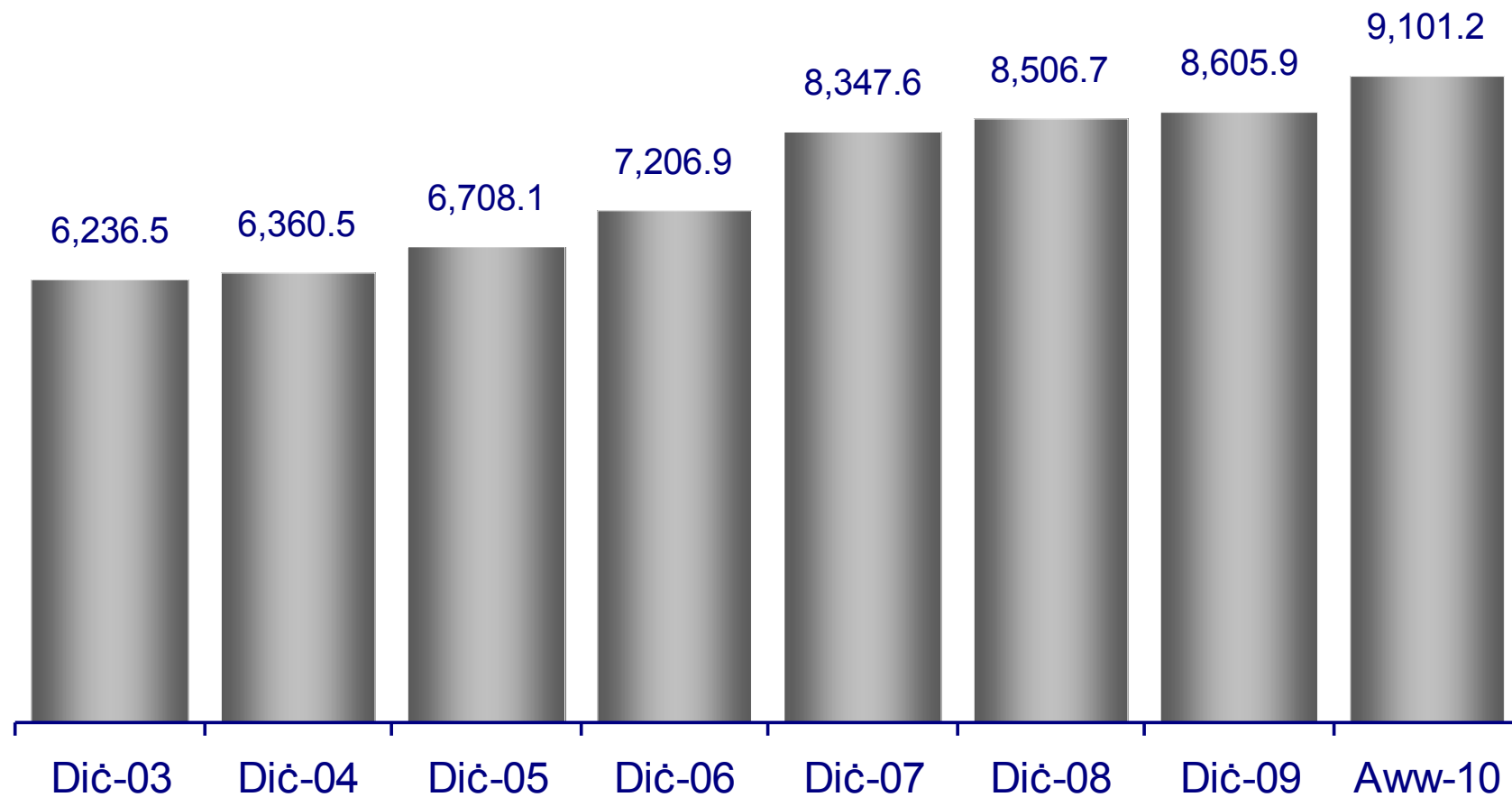
Għalik

Ministeru ta' Finanzzi
u Ekonomija u Investiment

Flus fl-idejn u depożiti

ċifri kollha f'€'000,000 – sors: Bank Ċentrali ta' Malta

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta' Finanzzi
u Ekonomija u Investiment

Investimenti

Settur	2008		2009		2010 (Set)	
	Ammont	€'000	Ammont	€'000	Ammont	€'000
Bonds	3	62,000	12	295,483	14	286,000
Stocks tal-Gvern	8	294,238	11	469,882	10	479,603
Ishma	3	57,000	1	35,269	-	-
Total	14	413,238	24	800,634	24	765,603

sors: Borża ta' Malta

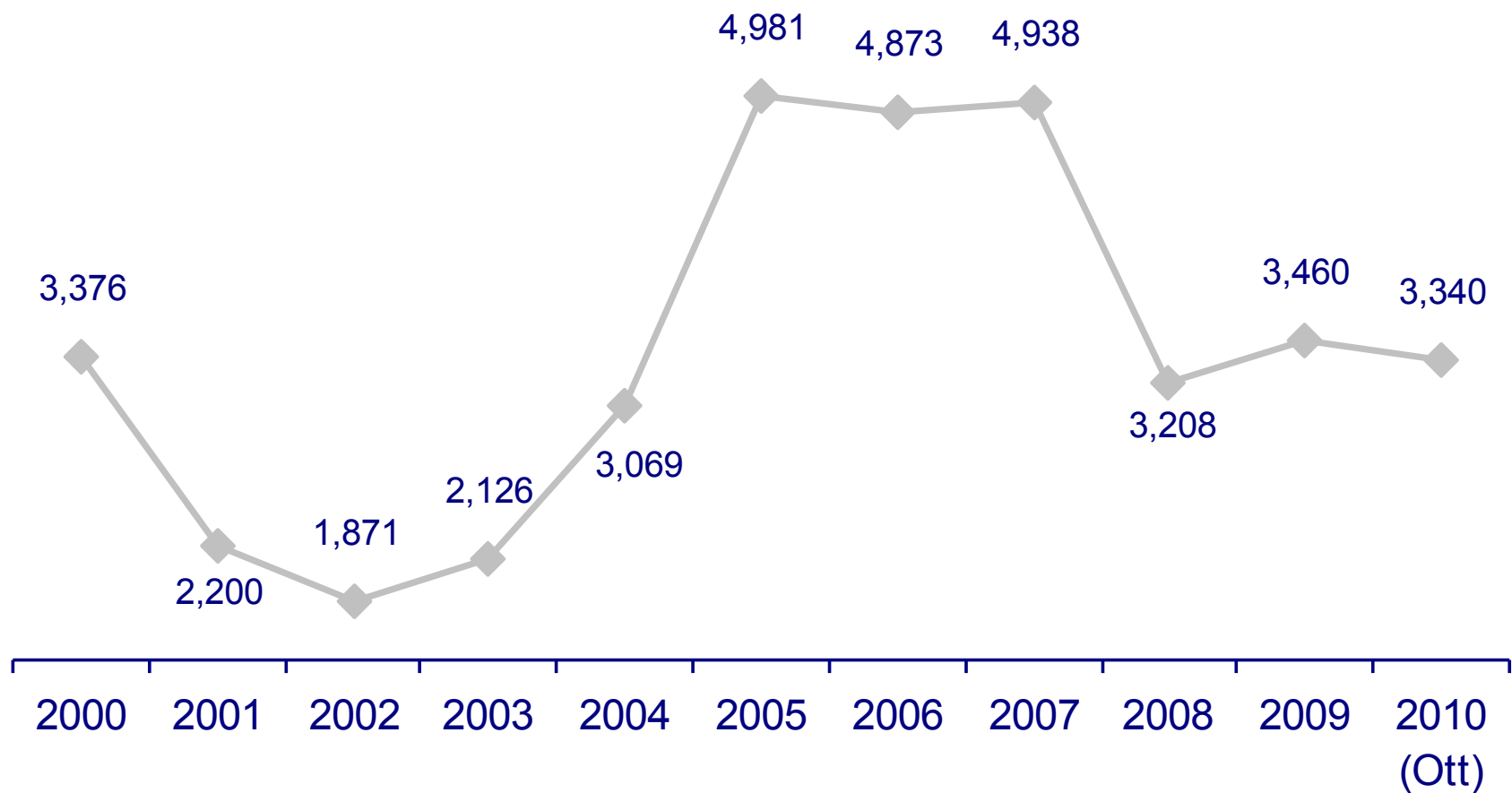
Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
l-Ekonomija u l-Investiment

Indiċi fil-Borża ta' Malta

sors: Borża ta' Malta

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

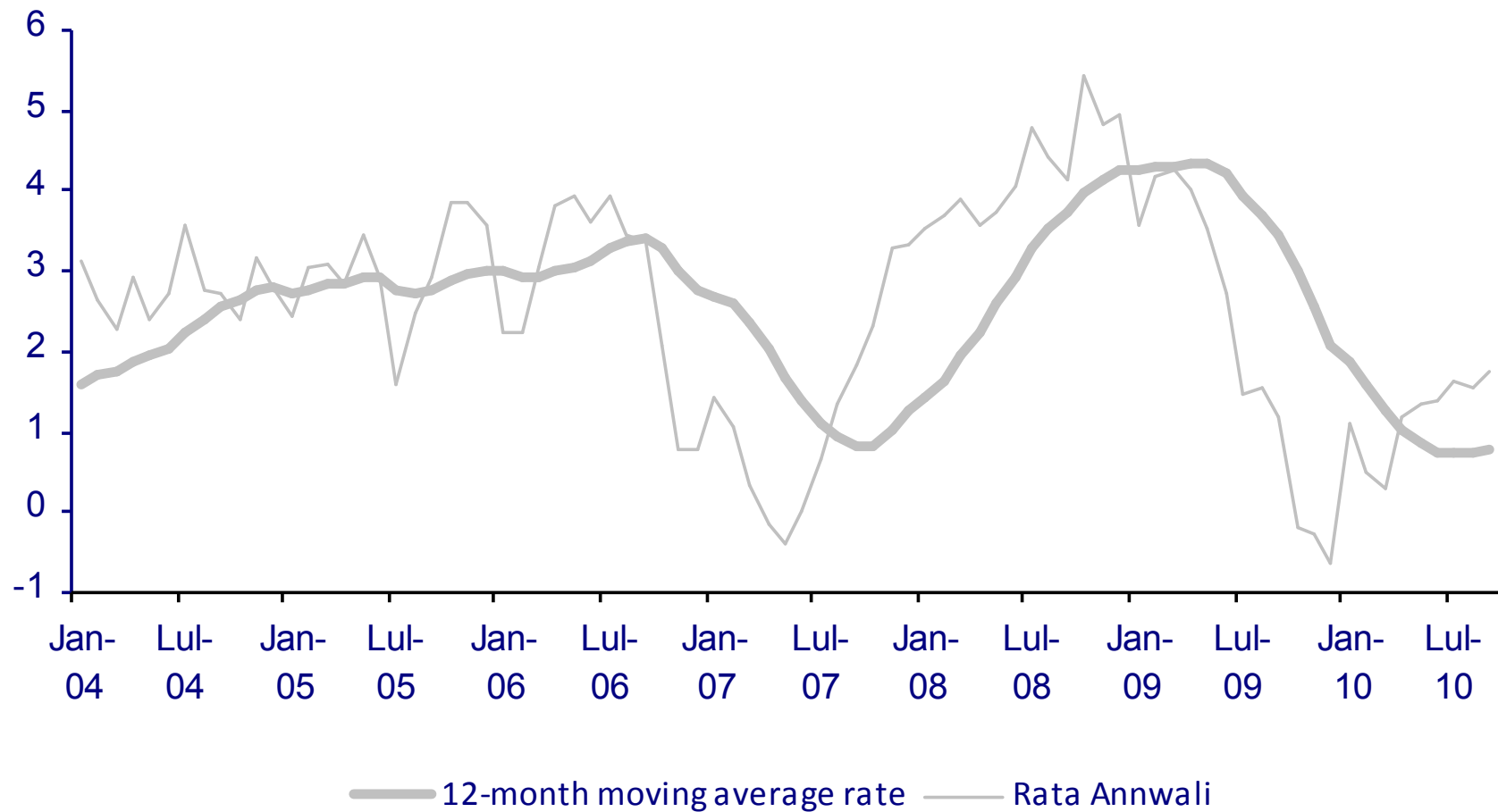
Għalik

Ministeru ta' Finanzzi
u Ekonomija u Investiment

Inflazzjoni

Indiċi tal-prezzijiet (RPI)

sors: Uffiċċju Nazzjonali tal-Istatistika

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u Ekonomija u Investiment

Dhul mit-taxxi

Imqabbal mal-pajjiżi l-oħra tal-UE

Stat Membru		Rata	Stat Membru		Rata
Stati Membri (EU27)	▲	39.3	Irlanda		29.3
Żona Ewro (EA16)	▲	39.7	Italja	▲	42.8
			Latvja		28.9
Awstrija	▲	42.8	Litwanja		30.3
Belġju	▲	44.3	Lussemburgu	▲	35.6
Bulgarija		33.3	Malta	↔	34.5
Ċipru	▲	39.2	Olanda	▲	39.1
Repubblika Ċeka	▲	36.1	Polonja		34.3
Danimarka	▲	48.2	Portugall	▲	36.7
Estonja		32.2	Rumanija		28.0
Finlandja	▲	43.1	Slovenja		29.1
Franza	▲	42.1	Slovakkja	▲	37.3
Ġermanja	▲	39.3	Spanja		33.1
Greċja		32.6	Svezja	▲	47.1
Ungerija	▲	40.4	Renju Unit	▲	37.3

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

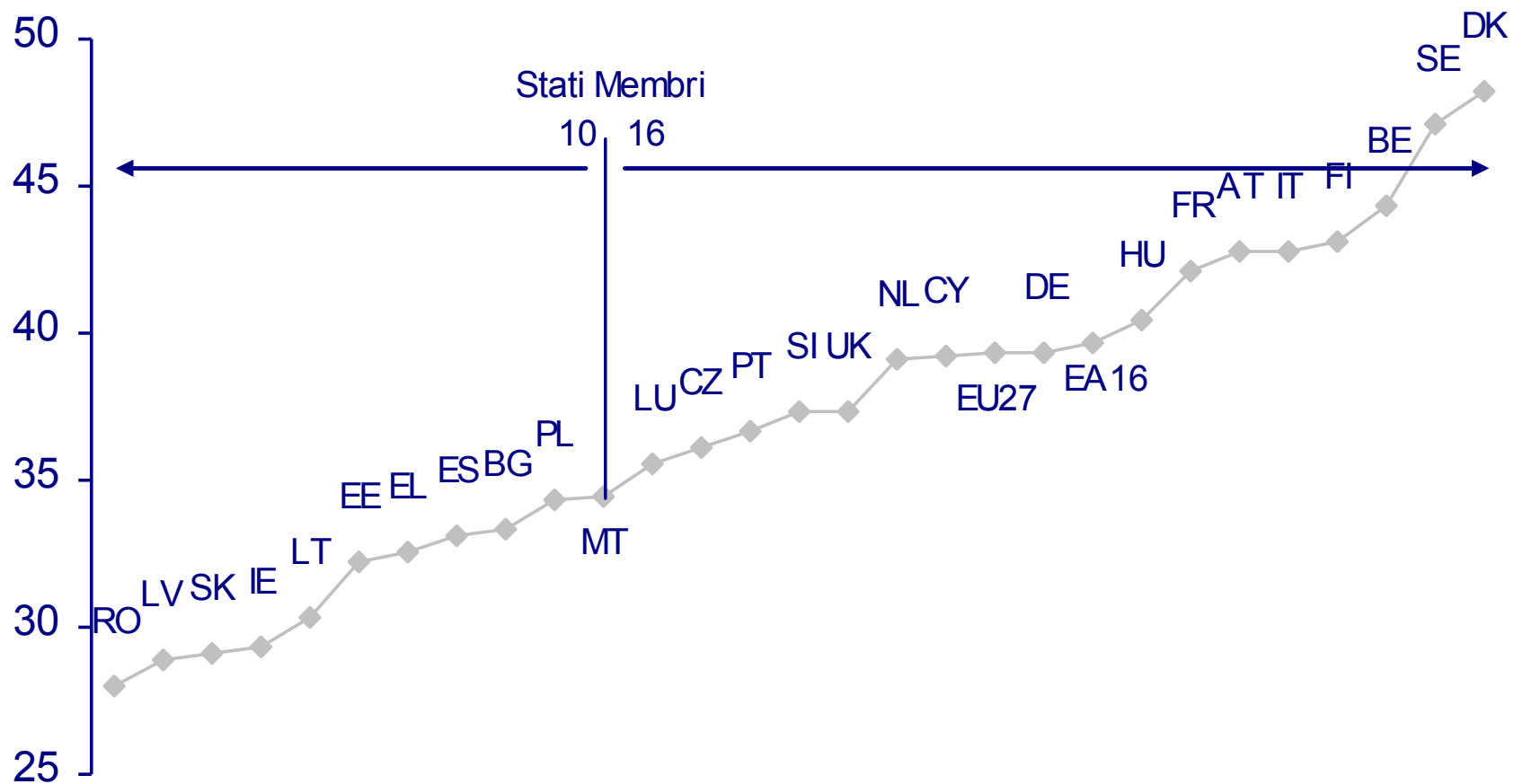
ċifri għall-2008 - sors: Kummissjoni Ewropea għall-Ekonomija u Affarijiet Finanzjarji

Ministeru ta' Finanzzi
u Ekonomija u Investiment

Dhul mit-taxxi

Imqabbel mal-pajjiži l-oħra tal-UE

ċifri għall-2008 - sors: Kummissjoni Ewropea għall-Ekonomija u Affarijiet Finanzjarji

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

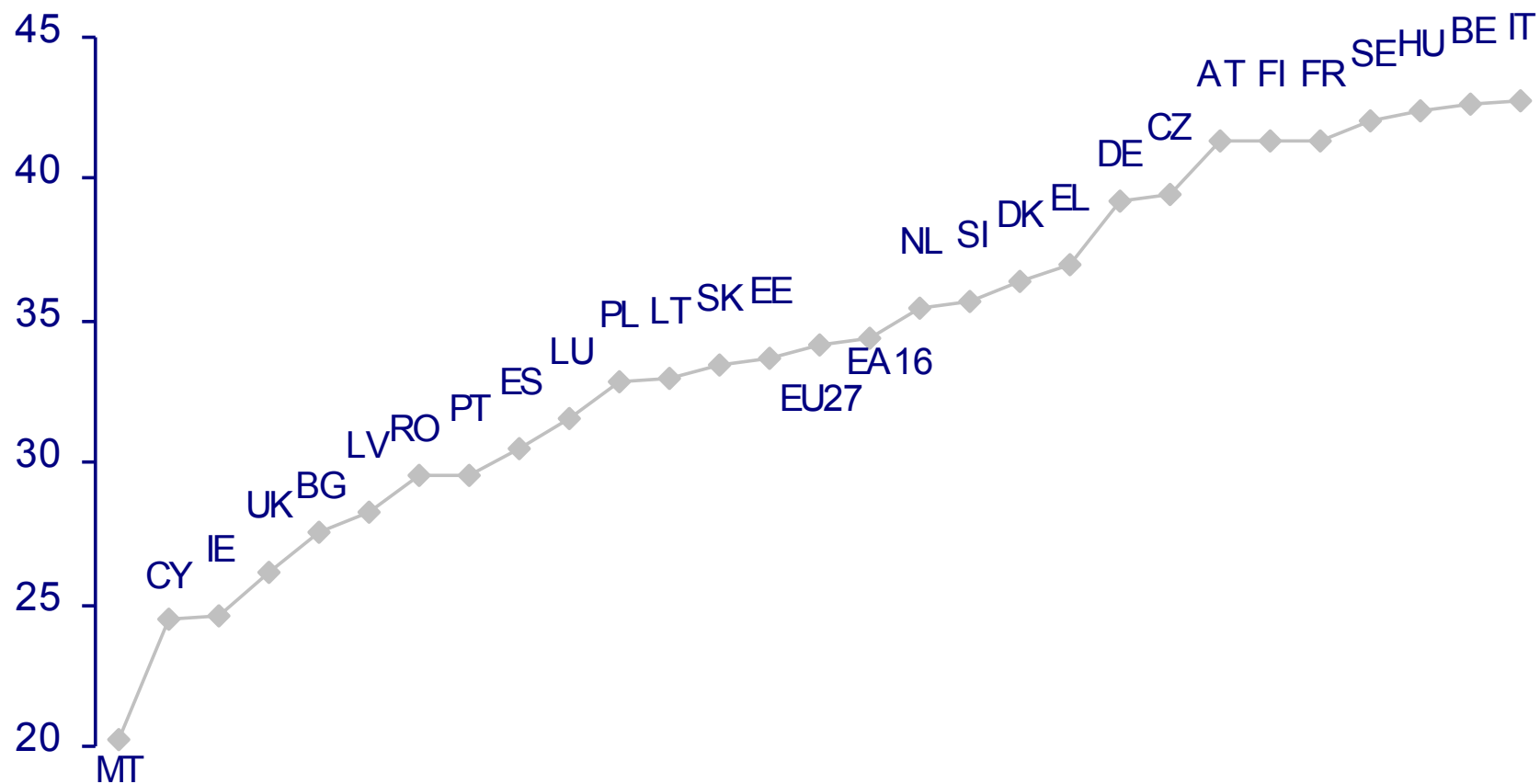
Għalik

Ministeru ta-Finanzi
l-Ekonomija u l-Investiment

Rati ta' taxxi fuq l-impjegi

Imqabbel mal-pajjiżi l-oħra tal-UE

ċifri għall-2008 - sors: Kummissjoni Ewropea għall-Ekonomija u Affarijiet Finanzjarji

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta' Finanzzi
u Ekonomija u Investiment

L-ekonomija dinjija

PDG reali

Stat Membru	2009 Attwali	2010 Previst	2011 Previst	Stat Membru	2009 Attwali	2010 Previst	2011 Previst
Stati Membri (EU27)	(4.2)	1.0	1.7	Irlanda	(7.1)	(0.9)	3.0
Żona Ewro (EA16)	(4.1)	0.9	1.5	Italja	(5.0)	0.8	1.4
				Latvja	(18.0)	(3.5)	3.3
Awstrija	(3.6)	1.3	1.6	Litwanja	(15.0)	(0.6)	3.2
Belġju	(3.1)	1.3	1.6	Lussemburgu	(3.4)	2.0	2.4
Bulgarija	(5.0)	0	2.7	Malta	(1.9)	3.4	3.0
Ċipru	(1.7)	(0.4)	1.3	Olanda	(4.0)	1.3	1.8
Repubblika Ċeka	(4.2)	1.6	2.4	Polonja	1.7	2.7	3.3
Danimarka	(4.9)	1.6	1.8	Portugall	(3.6)	(0.4)	0.8
Estonja	(14.1)	0.9	3.8	Rumanija	(2.7)	0.5	0.7
Finlandja	(7.8)	1.4	2.1	Slovenja	(7.1)	0.8	3.5
Franza	(2.2)	1.3	1.5	Slovakkja	(7.8)	1.1	1.8
Ġermanja	(5.0)	1.2	1.6	Spanja	(4.7)	2.7	3.6
Greċja	(2.0)	(3.0)	(0.5)	Svezja	(4.9)	1.8	2.5
Ungerija	(6.3)	0	2.8	Renju Unit	(4.9)	1.2	2.1

sors: Kummissjoni Ewropea għall-Ekonomija u Affarijiet Finanzjarji

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta' Finanzzi,
L-Ekonomija u l-Investiment

Dejn pubbliku

Bħala % tal-PDG

Stat Membru		2009 Attwali	2010 Previst	2011 Previst	Stat Membru		2009 Attwali	2010 Previst	2011 Previst
Stati Membri (EU27)	▲	73.6	79.6	83.8	Irlanda	▲	64.0	77.3	87.3
Żona Ewro (EA16)	▲	78.7	84.7	88.5	Italja	▲	115.8	118.2	118.9
Awstrija		66.5	70.2	72.9	Latvja		36.1	48.5	57.3
Belġju	▲	96.7	99.0	100.9	Litwanja		29.3	38.6	45.4
Bulgarija		14.8	17.4	18.8	Lussemburgu		14.5	19.0	23.6
Ċipru		56.2	62.3	67.6	Malta	↔	69.1	71.5	72.5
Repubblika Ċeka		35.4	39.8	43.5	Olanda		60.9	66.3	69.6
Danimarka		41.6	46.0	49.5	Polonja		51.0	53.9	59.3
Estonja		7.2	9.6	12.4	Portugall		53.2	64.9	72.5
Finlandja		44.0	50.5	54.9	Rumanija	▲	76.8	85.8	91.1
Franza	▲	77.6	83.6	88.6	Slovenja		23.7	30.5	35.8
Ġermanja	▲	73.2	78.8	81.6	Slovakkja		35.9	41.6	45.4
Greċja	▲	115.1	124.9	133.9	Spanja		35.7	40.8	44.0
Ungerija	▲	78.3	78.9	77.8	Svezja		42.3	42.6	42.1
					Renju Unit	▲	68.1	79.1	86.9

sors: Kummissjoni Ewropea għall-Ekonomija u Affarijiet Finanzjarji

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u l-Ekonomija u l-Investiment

L-ekonomija dinjija

Rata ta' qgħad

Stat Membru		2009 Attwali	2010 Previst	2011 Previst	Stat Membru		2009 Attwali	2010 Previst	2011 Previst
Stati Membri (EU27)	▲	8.9	9.8	9.7	Irlanda	▲	11.9	13.8	13.4
Żona Ewro (EA16)	▲	9.4	10.3	10.4	Italja	▲	7.8	8.8	8.8
Awstrija		4.8	5.1	5.4	Latvja	▲	17.1	20.6	18.8
Belġju	▲	7.9	8.8	9.0	Litwanja	▲	13.7	16.7	16.3
Bulgarija	▲	6.8	7.9	7.3	Lussemburgu		5.4	6.1	6.4
Ċipru		5.3	6.7	7.0	Malta	↔	6.9	7.3	7.2
Repubblika Ċeka	▲	6.7	8.3	8.0	Olanda		3.4	4.9	5.2
Danimarka		6.0	6.9	6.5	Polonja	▲	8.2	9.2	9.4
Estonja	▲	13.8	15.8	14.6	Portugall	▲	18.0	19.7	19.8
Finlandja	▲	8.2	9.5	9.2	Rumanija	▲	9.6	9.9	9.9
Franza	▲	9.5	10.2	10.1	Slovenja		5.9	7.0	7.3
Ġermanja	▲	7.5	7.8	7.8	Slovakkja	▲	12.0	14.1	13.3
Greċja	▲	9.5	11.8	13.2	Spanja	▲	6.9	8.5	7.9
Ungerija	▲	10.0	10.8	10.1	Svezja	▲	8.3	9.2	8.8
					Renju Unit	▲	7.6	7.8	7.4

sors: Kummissjoni Ewropea għall-Ekonomija u Affarijiet Finanzjarji

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

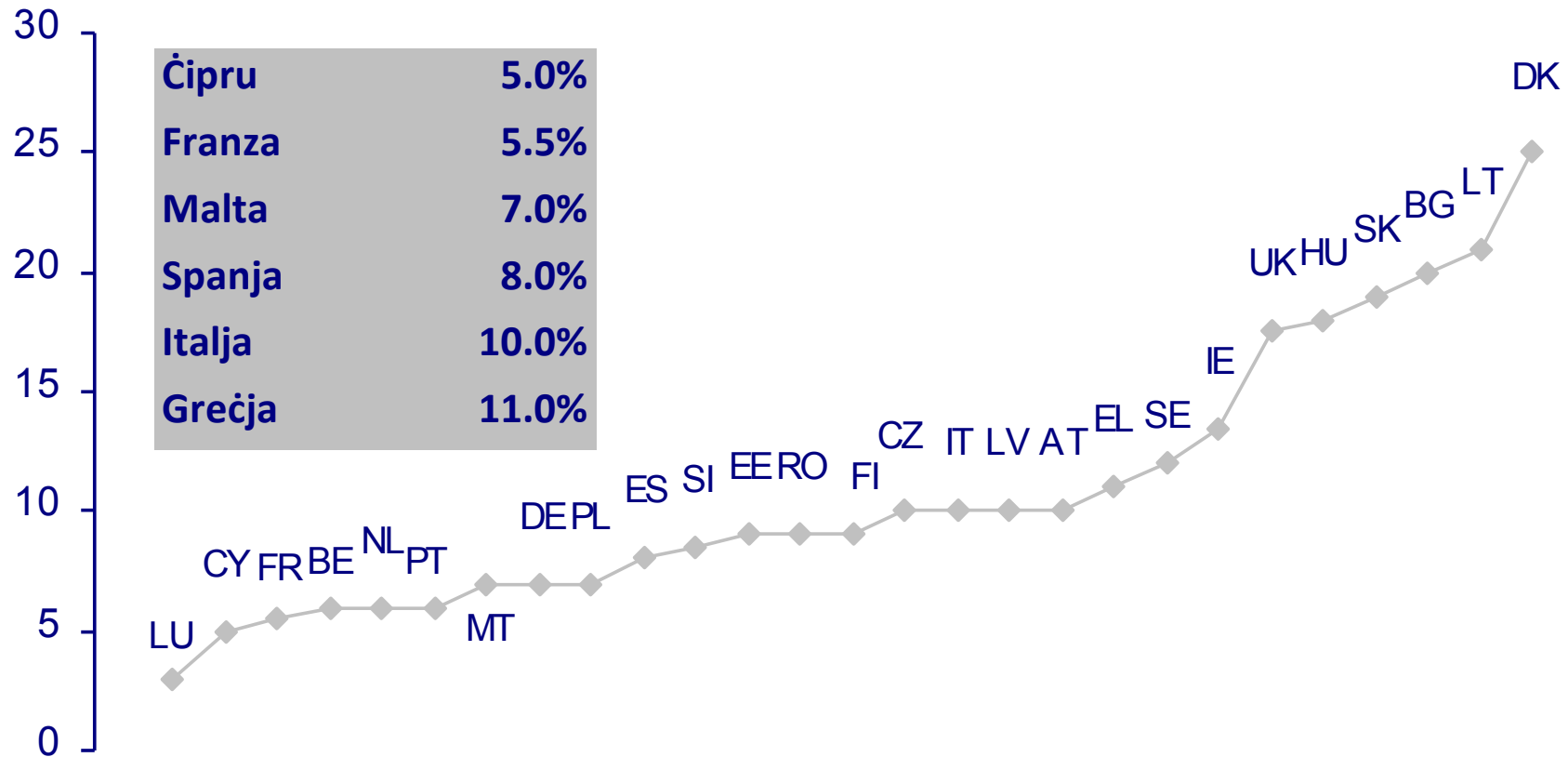
Għalik

Ministeru ta' Finanzzi
u Investiment

VAT fuq akkomodazzjoni

Imqabbel mal-pajjiżi l-oħra tal-UE

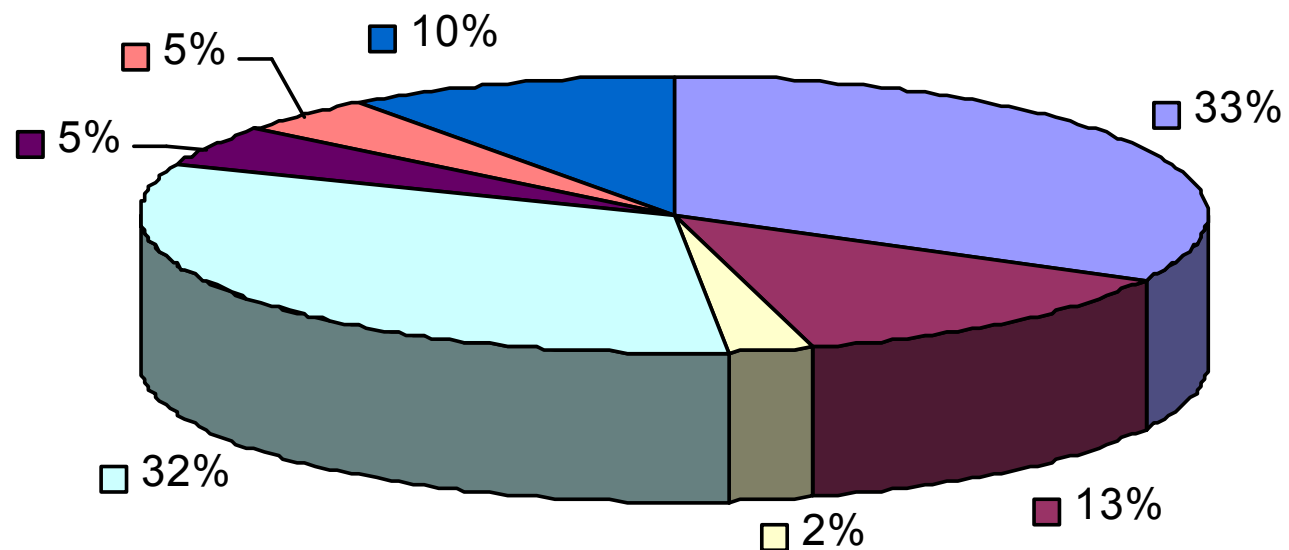
Bix-Xogħol **ninvestu**
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u Ekonomija u Investiment

Infieq tal-Gvern għall-2011

- Soċjali
- Pagi
- Spejjeż Operativi
- Programmi u Inizjattivi
- Entitajiet Pubbliċi
- Interessi
- Kapital

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Objettivi

- Konsolidazzjoni tal-finanzi pubblici u tnaqqis tad-defiċit taħt it-3% biex b'hekk nassiguraw stabbiltà ekonomika u nħarsu l-postijiet tax-xogħol.
- Insostnu t-tkabbir ekonomiku billi nsaħħu l-kompetittività ta' pajjiżna u l-intrapriżi tagħna.
- Inkomplu ninvestu fl-infrastruttura u l-ambjent ta' pajjiżna.
- Inkomplu ninvestu fl-edukazzjoni u l-ħiliet tat-tfal, iż-żgħażaġħ u l-ħaddiema tagħna.
- Minkejja l-isforzi biex insaħħu l-finanzi tal-pajjiż, se nkomplu ninvestu aktar fil-qasam soċjali biex intejbu l-qagħda ta' dawk li huma l-aktar fil-bżonn.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

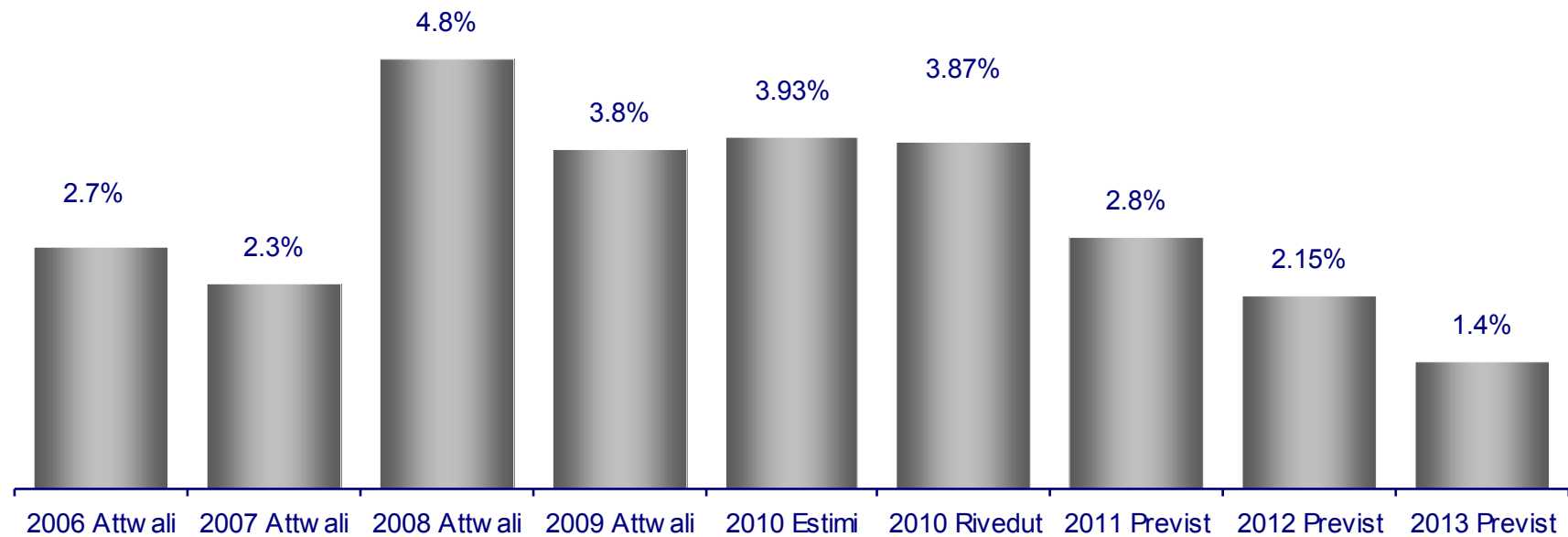
Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u l-Ekonomija u l-Investiment

Estimi finanzjarji

Defiċit

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta' Finanzzi,
l-Ekonomija u l-Investiment

Estimi finanzjarji

Fond Konsolidat	2009	2010		2011
	Attwali	Approvat	Rivedut	Previst
Dħul Taxxabbli	2,130,120	2,331,254	2,263,863	2,393,370
Dħul Ieħor	240,650	343,683	346,502	398,330
Dħul Rikurrent Totali	2,370,770	2,674,937	2,610,365	2,791,700
Rikurrent	2,204,421	2,288,521	2,326,334	2,338,726
Interessi	192,024	195,621	198,121	208,496
Nefqa Rikurrenti Totali	2,396,445	2,484,142	2,524,455	2,547,222
Bilanċ Rikurrenti	(25,675)	190,795	85,910	244,478
Nefqa Kapitali Totali	271,346	429,595	382,910	440,024
Nefqa Globali	2,667,791	2,913,737	2,907,365	2,987,246
Żbilanċ	(297,021)	(238,800)	(297,000)	(195,546)
Aġġustamenti E.S.A.95	80,082	5,000	59,282	13,913
Żbilanċ tal-Gvern Estiż	(216,939)	(233,800)	(237,718)	(181,633)
Prodott Gross Domestiku	5,749.657	5,945.08	6,134.88	6,478.44
% Żbilanċ għal PGD	-3.77%	-3.93%	-3.87%	-2.80%

ċifri kollha f'€ '000

Bix-Xogħol **ninvestu**
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u Ekonomija u Investiment

Estimi finanzjarji

Dħul Taxxabbli	2009	2010		2011
	Attwali	Approvat	Rivedut	Previst
Taxxa fuq id-Dħul	739,443	850,000	810,000	821,400
Sigurta' Soċjali	526,100	550,000	550,000	586,175
Taxxi Diretti	1,265,543	1,400,000	1,360,000	1,407,575
Dwana u Sisa	174,371	198,700	191,400	208,545
Liċenzi u Taxxi Oħra	236,179	254,554	234,463	239,025
V.A.T.	454,027	478,000	478,000	538,225
Taxxi Indiretti	864,577	931,254	903,863	985,795
Total Dħul Taxxabbli	2,130,120	2,331,254	2,263,863	2,393,370

ċifri kollha f'€ '000

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u Ekonomija u Investiment

Estimi finanzjarji

Dħul leħor	2009	2010		2011
	Attwali	Approvat	Rivedut	Previst
Fees of Office	45,230	42,695	38,609	38,654
Reimbursements	24,275	29,446	26,797	28,832
Korporazzjonijiet Pubbliċi	815	815	815	815
Bank Ċentrali ta' Malta	41,615	37,000	45,634	45,000
Kirjiet tal-Gvern	26,550	21,250	31,823	28,775
Dividendi	14,597	9,500	11,750	12,500
Interessi	53	82	332	1,757
Kontribuzzjonijiet mill-UE	72,912	184,375	162,887	221,924
Dħul leħor	14,603	18,520	27,855	20,073
Total Dħul leħor	240,650	343,683	346,502	398,330

ċifri kollha f'€ '000

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta' Finanzzi
u Ekonomija u Investiment

Estimi finanzjarji

Licenzi, Taxxi u Multi	2009	2010		2011
	Attwali	Approvat	Rivedut	Previst
Liċenzi fuq Inbejjed u Spirti	1,042	1,000	1,000	1,000
Liċenzi Kummerċjali	1,343	1,300	1,300	1,400
Liċenzi Sportivi	828	850	850	810
Liċenzi tal-Vetturi bil-Mutur	-	-	-	-
Liċenzi tas-Sewqan	1,695	1,800	1,800	1,800
Liċenzi tal-Lukandi u Ristoranti	907	1,000	1,000	1,000
Liċenzi Bonded Stores	233	200	200	200
Liċenza Operattiva - MIA	496	496	496	496
Taxxi fuq il-Logħob	40,590	46,000	46,000	46,000
Liċenzi Oħra	1,302	1,100	500	97
Mizata fuq Dokumenti	78,047	80,000	85,000	90,000
Taxxa tar-Registrazzjoni tal-Vetturi	61,372	63,500	40,000	40,000
Death & Donation Duty	36	60	60	60
Taxxa tat-Tluq	1,139	-	-	-
Dħul mill-Bejgħ mid-Dwana	62	38	245	260
Multi tat-Traffiku	-	2	2	1
Multi tal-Qorti	2,191	2,200	3,000	3,000
Licenzi u Multi mill-Kiritaż-Żejt	942	900	900	850
Taxxa ta' Ċirkolazzjoni Annwali tal-Vetturi	43,904	54,000	52,000	52,000
Multi Oħra	50	108	108	50
Penali Amministrattivi	-	-	2	1
Total Licenzi, Taxxi u Multi	236,179	254,554	234,463	239,025

ċifri kollha f'€ '000

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u Ekonomija u Investiment

Estimi finanzjarji

Nefqa Rikurrenti	2009	2010		2011	Żieda / (Tnaqqis)	Żieda / (Tnaqqis)
	Attwali	Approvat	Rivedut	Previst		
Salarji	543,763	550,775	573,513	581,956	8,443	1.47%
Spejjeż Operattivi	108,162	111,299	115,551	107,628	(7,923)	-6.86%
Programmi u Inizjattivi	1,381,291	1,421,849	1,437,089	1,444,472	7,383	0.51%
Entitajiet Pubbliċi	171,205	204,598	200,181	204,670	4,489	2.24%
Nefqa Rikurrenti	2,204,421	2,288,521	2,326,334	2,338,726	12,392	0.53%
Interessi	192,024	195,621	198,121	208,496	10,375	5.24%
Total Nefqa Rikurrenti	2,396,445	2,484,142	2,524,455	2,547,222	22,767	0.90%

ċifri kollha f'€ '000

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi,
l-Ekonomija u l-Investiment

Finanzi pubbliċi u effiċjenza tas-settur pubbliku

- L-iżbilanċ għall-2010 se jkun qrib ta' 3.9%. Il-mira tal-Gvern hija li dan jitniżżel taħt it-3% matul l-2011.
- Titjib fl-effiċjenza tad-Dipartimenti fuq livell ta' 2%. Pjan ta' azzjoni minn kull Dipartiment dwar kif tista' tiżdied l-effiċjenza.
- Strategija għal tnaqqis tal-arretrati tal-Gvern b'10%.
- Fejn possibbli, u fejn jagħmel sens, tnaqqis ta' impjegati godda, b'impjegat wieħed għal kull tnejn li jispiċċaw.
- Programm ta' taħriġ bil-fondi tal-UE għall-ħaddiema tas-settur pubbliku fl-implimentazzjoni ta' regolamentazzjoni aħjar.

Investiment favur l-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Taħriġ

- Inkomplu nsostnu l-iskemi għal taħriġ tal-ħaddioema, b'mod partikolari t-Training Aid Programme u l-Employment Aid Programme, b'allokazzjoni ta' €3m fil-baġit ta' din is-sena.
- Jitkomplew ukoll inizjattivi lokali bħall-Apprenticeship Scheme u l-Work Trial Scheme, kif ukoll il-programm għal min jimpjega persuna b'diżabilità severa
- Programm ta' taħriġ għal kull min jaħdem bil-paga minima. Dawk kollha li se jidhlu għal dan it-taħriġ se jingħataw allowance ta' 25 ewro fil-gimgha.

Investiment favur l-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Taħriġ

- Biex ninkoraġġixxu aktar nisa jieħdu sehem fid-dinja tax-xogħol, introduzzjoni tal-għażla, għal nisa li jaħdmu għal rashom part-time, ta' ħlas ta' kontribuzzjoni għas-sigurta' soċjali fuq bażi pro-rata ta' 15% tal-qligħ bażiku minflok il-kontribuzzjoni bbażata fuq il-paga minima.
- Ikomplu l-inċentivi fiskali għan-nisa li jerggħu lura fis-suq tax-xogħol, li s'issa gawdew minnhom 6,556 mara, b'investiment ta' €5.8 miljun.
- Parti mid-dħul mix-xogħol ta' persuni li qegħdin fuq għajjnuna soċjali mhux se jiġi kkalulkat fit-test tal-mezzi sabiex il-familja tikkwalifika għal għajjnuna soċjali. L-ammont ta' paga li se jkun eżentat mit-test tal-mezzi se jkun ekwivalenti għad-differenza bejn il-paga minima u r-rata sħiħa tal-għajjnuna soċjali applikabbli fil-każ ta' 2 persuni.

Investiment favur l-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Investiment dirett lejn l-intrapriża lokali

- Il-benefiċċji fiskali tal-MicroInvest jistgħu jiġu assorbiti sal-2013 filwaqt li tidhol fis-seħħ l-iskema tal-MicroCredit
- Tnedija tal-Programm 'Gateway to Export', li jipprovdi għajnuna u taħriġ lil kumpanniji, b'investiment ta' €1m bl-iskop li dawn ikollhom l-opportunità li jesportaw lejn swieq barranin.
- Quality Improvement Programme, b'nefqa ta' €250,000 biex jinħoloq aktar għarfien dwar id-diversi aspetti tal-kwalita' u biex l-intrapriži jtejbu l-kwalita' tagħhom, isiru aktar kompetittivi u jiżdiedulhom l-opportunitajiet ta' franchising
- Deduzzjoni ta' 150% mid-dħul taxxabbli sa massimu ta' €10,000 fuq l-ispejjeż minfuqa mill-intrapriži biex itejbu l-kwalita' u s-servizz tal-prodott tagħhom.

Investiment favur I-intrapriża u t-**tkattir tax-xogħol**

Investiment dirett lejn I-intrapriża lokali

- Jitkompli programm ta' titjib taż-żoni industrijali, b'investiment ta' €16 miljun. Dan jinkludi I-bini mill-ġdid ta' tliet Ċentri għall-Ħarsien tat-Tfal fil-Mosta, ix-Xewkija u Kordin u I-bini ta' Life Sciences Centre.
- Investiment ta' €6 miljun fi Skemi ta' għajnuna għall-Industrija tal-Manifattura.
- Investiment ta' €3.3 miljun fi Skema ta' għajnuna għall-Energija Sostenibbli u Effiċjenti fis-Settur Kummerċjali.
- Jibda x-xogħol fuq SME Micro Business Park f'Għawdex bi spazju ta' 7,800 metru kwadru, b'investiment ta' €8 miljun.
- Żvilupp mill-ġdid tal-Hutment Area fil-qasam industrijali ta' Kordin b'investiment ta' €10 miljun, biex b'hekk jinholqu 18,000 metru kwadru ta' fabbriki żgħar.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u Ekonomija u Investiment

Investiment favur l-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Investiment biex inkunu aktar kompetittivi

- €9 miljun għall-Malta Enterprise biex tibqa' tħaddem skemi ta' inċentivi għall-industrija.
- Ħidma biex aktar negozji jużaw is-servizzi online tal-Gvern, u emenda fil-liġi tal-VAT biex dawk in-negozji li jibagħtu d-denunzja tal-VAT flimkien mal-ħlas tagħha online, ma jeħlux interessi u penali amministrattivi jekk din tintbagħat sa sebat ijiem wara li tagħlaq id-data tad-denunzja.
- Tneħħija mill-1 ta' Jannar li ġej, l-obbligi ta' registrazzjoni għall-kategoriji ta' persuni li għandhom turnover li f'sena waħda ma jkunx jaqbeż €7,000.
- Twaqqif ta' Fond għat-Taħriġ fl-Intraprenditorija, li permezz tiegħu, il-kulleġġi edukattivi tagħna jkunu jistgħu jiffinanzjaw proġetti edukattivi b'mod kompetittiv.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
l-Ekonomija u l-Investiment

Investiment favur l-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Investiment li jkompli jixpruna lis-settur tan-negozju

- Holqien ta' clearing house għal kull proposta ta' sħarriġ mis-settur pubbliku biex nevitaw talbiet duplikati għall-istess tagħrif mill-intrapriži tagħna.
- Taħriġ għall-ħaddiema taċ-ċivil dwar htigijiet partikolari tan-negozju u jkabbar kultura ta' appoġġ lin-negozju mal-ħaddiema kollha tas-settur pubbliku, b'investiment ta' 800,000 ewro

Investiment favur l-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Ħidma favur il-konsumatur

- Kampanja ta' empowerment għall-konsumatur u tnedija ta' pubblikazzjoni, b'informazzjoni għall-konsumaturi Maltin u Għawdxin dwar id-drittijiet tagħhom u l-prodotti fis-suq.
- Roġs fil-prezzijiet tal-mediċini. Wara li din is-sena traħħsu 90 mediċina, għaddejjin taħditiet mal-importaturi u mal-kumpaniji tal-farmaċewtika li jissupplixxu s-suq lokali.

Investiment favur I-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Ġlieda kontra l-abbuż

- Intensifikazzjoni tal-ġlieda kontra l-evażjoni u kontra kull forma ta' kuntrabandu.
- Introduzzjoni ta' miżuri aktar ħorox fil-ligijiet tat-taxxa kontra kull iffalsifikar ta' rekords, dokumenti jew kontijiet li huma meħtieġa jinżammu min-negozji, kemm f'forma manwali kif ukoll f'forma elettronika.

Investiment favur l-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Turiżmu

- Allokazzjoni ta' €35 miljun, zieda ta' €4 miljuni f'marketing u attivitajiet internazzjonali – l-akbar nefqa li qatt saret.
- B'fond ta' € 10 miljun, għajnuna lin-negożi fis-settur turistiku biex jiżviluppaw huma wkoll il-prodott turistiku tagħhom.
- Tkomplija ta' programm ta' €3 miljun għal titjib fil-kapaċitajiet ta' persuni li jaħdmu fl-industrija tat-turiżmu f'livell manigerjali.
- Investiment ta' €6.5 miljun għat-tisbiħ ta' żoni turistiċi
- Jitkompli x-xogħol fuq il-proġetti tal-Ġgantija f'Għawdex, Tempji ta' Ħal Tarxien, Katakombi ta' San Pawl fir-Rabat, Roman Baths ta' Għajn Tuffieħa, u l-Katakombi ta' Bistra fil-Mosta. Huwa mistenni li dawn jitlestew lejn l-aħħar tal-2013, b'investiment ta' €14 miljun.

Investiment favur l-intrapriża u t-tkattir tax-xogħol

Turiżmu

- Bini ta' nature trail, bl-iskop li jiġi nterpretat il-pajsagġ naturali fl-isfond tal-Park Arkeoloġiku ta' Haġar Qim u l-Imnajdra.
- Żieda fil-VAT fuq l-akkomodazzjoni minn 5% għal 7%.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
l-Ekonomija u l-Investiment

Infrastruttura

Toroq

- Investiment ta' €41 miljun għall-bini tat-toroq bejn iċ-Ċirkewwa u t-Torri l-Aħmar, bejn il-Marsa u Ħal Luqa, l-aċċess mill-Menqa tal-Marsa għat-terminal tal-passigġieri fil-Port il-Kbir, u t-triq bejn ix-Xewkija u r-Rabat f'Għawdex.
- Xogħol f'numru ta' toroq arterjali, kif ukoll bini ta' toroq residenzjali li qed jinbnew għall-ewwel darba, b'investiment ta' €15 miljun.
- Bħalissa qed isiru xogħlijiet fuq 475 triq residenzjali f'49 belt u raħal. €1 miljun investiment f'dawn l-iskemi amministrati mill-kunsilli lokali.
- Xogħol ta' titjib fuq it-triq imsejġha "Ten-T" li tgħaqqad l-estremitajiet tal-gzejjer tagħna mal-portijiet u ċ-ċentru urban.
- Nibdew it-toroq fil-Kappara, it-triq tax-xatt bejn Pembroke u l-Qawra, u t-triq bejn il-Mellieħa u t-Torri l-Aħmar.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
l-Ekonomija u l-Investiment

Infrastruttura

Trasport

- Riforma tat-trasport pubbliku biex ikollna servizz ta' kwalità aħjar u aktar nadif.
- Inċentiv għal min jixtri karozza ġdida u jiskrappja waħda qadima – meta karozza qadima ma tiġix skrappjata, nofs l-inċentiv imur f'fond biex jitneħħew karozzi antiki mit-toroq.
- Il-valur tad-dijossidju tal-karbonju fil-komputazzjoni tat-taxxa ta' reġistrazzjoni tal-vetturi hybrid jiżdied minn 20% għal 30%.
- Skema li biha persuna li tixtri vettura elettrika tista' tibbenefika minn sussidju sa €5,000 għall-installazzjoni ta' sorsi ta' enerġija sostenibbli mal-karozza (eż. PV panels). Se jkunu insallati wkoll numru ta' charging points f' siti strateġiċi għal vetturi elettrici.

Infrastruttura

Trasport

- Il-licenza annwali ta' ċirkolazzjoni għal vetturi tal-kategorija M1 li m'għandhomx emissjonijiet, jgħid li l-vetturi elettrici, tinzel minn €75 għal €10.
- Tnaqqis ta' taxa ekwivalenti għal 125% fuq ammonti li kumpanniji jonfqu fuq vetturi elettrici.
- Għotja fuq taħriġ fis-settur tal-vetturi elettrici.
- Żieda fis-sisa fuq il-fjuwil ta' 3ċ fil-litru.

Infrastruttura

Progetti ta' infrastruttura

- Investiment f'generazzjoni ta' energija aktar nadifa, bl-estensjoni tal-power station ġewwa Delimara u l-proġett tal-interconnector ma' Sqallija.
- €1 miljun għal modifika tal-boilers fil-Power Station ta' Delimara biex jitnaqqsu l-emissjonijiet.
- Investiment ta' €75 miljun fit-tliet snin li ġejjin fl-infrastruttura tad-distribuzzjoni ta' l-elettriku.
- Installazzjoni ta' smart meters fid-djar, negozji, u l-industrija. Sa llum ġew stallati mat-32,000 smart meter. Il-proċess mistenni jitlesta sal-2011.
- Impjant tad-drenagg ġewwa Ta' Barkat, limiti tax-Xgħajra, li se jkompli jtejjeb il-kwalità ta' l-ilma li narmu. B'hekk ser inkunu qed nittrattaw id-drenagg kollu gġenerat.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u l-Ekonomija u l-Investiment

Infrastruttura

Aktar enerġija nadifa u konservazzjoni ta' ilma

- Terġa' tiftaħ l-iskema ta' għajnuna għal xiri ta' solar water heaters biex tikkumplimenta l-iskema eżistenti. Ser jingħata sussidju sa massimu ta' €400, fuq il-prezz ta' dan l-apparat. Madwar 2,000 familja oħra mistennija jibbenifikaw minn din l-iskema.
- Jitkompli l-proċess sabiex jiġu installati pannelli fotovoltajċi fuq 67 elf metru kwadru ta' soqfa pubbliċi.
- Investiment ta' €1 miljun biex jitkomplew l-istudji ambjentali, u studji oħrajn, dwar il-vijabilità li jsiru l-windfarms, fl-art u fil-baħar, skont l-applikazzjoni li l-Gvern tefa' mal-MEPA.

Infrastruttura

Infrastruttura marittima

- Bidu tax-xogħolijiet fuq it-tiswija tal-breakwater tal-Port il-Kbir.
- Bini tal-lift mix-xatt tal-Port sal-Barakka ta' Fuq. Dan ser jagħti aċċess importanti, u komdu, għall-eluf li jżuruna bil-cruise liners.
- Proġett Infrastrutturali għall-Passigġieri fil-Port il-Kbir, b'investiment ta' € 4.5 miljun.
- Xogħlijiet fid-Deepwater Quay fil-Port il-Kbir u faċilitajiet għal passigġieri tal-cruiseliners.

Għawdex

- Vot ta' €73.4 miljun, zieda ta' €2.3 miljun fuq din is-sena.
- Il-Vizjoni Eko-Għawdex tfittex li tħares l-interessi speċifiċi neċessarji għal Għawdex, billi tippromwovi titjib kontinwu fl-iżvilupp ekonomiku, soċjali u kulturali. Vot ta' €25 miljun għal 3 snin.
- Tkomplija tat-titjib tal-faċilitajiet għall-ħażna ta' l-ilma tax-xita fix-xhur tax-xitwa biex jitnaqqas l-impatt fuq il-water-table.
- €500,000 għall-promozzjoni ta' Għawdex bħala destinazzjoni turistika.
- Tkomplija tal-kampanja ta' reklamar internazzjonali ta' Għawdex bħala destinazzjoni separata

Għawdex

- Aktar spazji rikreattivi għall-familji, b'diversi proġetti t'afforestazzjoni u tisbiħ mal-gżira kollha, fosthom ġnien pubbliku ġdid ġewwa Marsalforn.
- Qed jinbnew mill-ġdid it-toroq tax-Xlendi, u ta' Ta' Pinu, filwaqt li heġin l-offerti għal xogħlijiet fuq Triq Frangisk Portelli, Triq San Lawrenz u Triq il-Ġebbla tal-General.
- Proġett biex fil-farm tal-Gvern fix-Xewkija, jiġi żviluppat f'Ċentru ta' Riċerka, Żvilupp u Innovazzjoni fl-Agricoltura.
- Xogħlijiet strutturali fi skejjel madwar Għawdex biex nagħtu l-aħjar ambjent edukattiv lit-tfal tagħna.
- Upgrading taż-Żewwieqa Waterfront – investment ta' € 5.4 miljun.
- Tingħalaq l-aħħar outfall tad-drenagg.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u l-Ekonomija u l-Investiment

Għawdex

- Żvilupp ta' strategija għar-rizorsi umani sabiex il-bżonnijiet tal-industrija jiġu milqugħa aħjar.
- Użu tal-ilma li qed jipproduċi l-impjant għat-tisfija tad-drenagg għall-użu sekondarju bħal dak fis-settur agrikolu.
- Bini ta' pixxina fil-magħluq.
- Tkomplija tax-xogħlijiet ta' refurbishment fid-Dipartiment tad-Dentistria fl-Isptar Ġenerali t'Għawdex biex dan ikun aktar adegwat għall-ħtigijiet tal-lum.

L-educazzjoni u l-ekonomija tal-kreattività

L-educazzjoni prijorita' għall-ġid ta' uliedna

- Żieda fin-nefqa għall-educazzjoni ta' €32 miljun, għal €330 miljun.
- Ftuħ ta' 2 childcare centres godda, f'Santa Venera u l-Floriana, minbarra d-9 li huma miftuħin u li qed jilqgħu fihom 550 tifel u tifla.
- Tkomplija tar-riforma fit-tranzizzjoni mill-Primarja għas-Sekondarja, u indirizzar ta' dik bejn is-Sekondarja u l-Post-Sekondarja.
- Revizjoni tal-MATSEC, bil-għan li nkomplu noffru standards tal-ogħla kwalità, u li nħajru aktar studenti jkomplu bl-istudji tagħhom.
- Tkomplija tar-Revizjoni tal-Kurrikulu Minimiu Nazzjonali u s-Sillabu biex l-istudenti tagħna jkollhom il-kompetenzi kollha meħtieġa.
- Titlesta l-iskola taż-Żokrija fil-Mosta u jibda l-bini tal-iskola sekondarja tal-bniet fil-Kulleġġ Sant Injazju f'Ħal Qormi.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u l-Ekonomija u l-Investiment

L-educazzjoni u l-ekonomija tal-kreattività

L-educazzjoni prijorita' għall-ġid ta' uliedna

- Kummissjonament ta' sistema ġdida ta' eLearning fl-skejjel.
- Żieda fl-ammont massimu tad-deduzzjoni li tingħata lil individwi li jhallsu mizati tal-iskola għal uliedhom li jattendu skejjel privati:
  - Fil-każ ta' ulied li jattendu klassijiet primarji fi skejjel privati jew kindergarten privati, il-massimu tad-deduzzjoni se togħla minn €1,000 għal €1,200;
  - Fil-każ ta' ulied li jattendu skejjel sekondarji privati d-deduzzjoni se togħla minn €1,400 għal €1,600.
- Rifuzjoni tal-VAT fuq bini ġdid li jagħmlu skejjel indipendenti.

L-educazzjoni u l-ekonomija tal-kreattività

Edukazzjoni avvanzata u oġħla

- Se nżidu l-allokkazzjoni għall-Università b'€3.5 miljun.
- Żieda ta' 3,370 student f'31 fakulta' bi 28 kors ġdid.
- L-istipendji tal-istudenti ser jiżdiedu b'€850,000.
- Qed jiġu rikonoxxuti l-kwalifiki ta' l-istudenti f'pajjiżi barranin.
- Aktar minn 1,100 student irċievew boroż ta' studju. Aktar Scholarships bl-iskema STEPS u MGSS.

L-educazzjoni u l-ekonomija tal-kreattività

Edukazzjoni avvanzata u oġhla

- Proġetti ta' tishih tal-Universita':
  - Investiment ta' €13.1m fil-Bini, tlestija u tagħmir għall-Bini tal-Fakulta tal-ICT;
  - Bini u tagħmir tal-University Computing Services Centre Building, b'investiment ta' €4.2 miljun;
  - Ċentru Interattiv tax-Xjenza – investiment ta' €1.5 miljun.

L-Edukazzjoni u I-Ekonomija tal-Kreattività

Edukazzjoni avvanzata u oġhla

- MCAST Nefqa Kapitali
  - Multimedia Training Centre €867,000
  - Laboratorju tal-Lingwa €180,000
  - Installazzjoni ta' Energija li tiggeded €180,000
  - Programm *Increasing ICT Student Capacity* €1,333,000
  - Programm biex jindirizza skills mismatching fl-industrija tal-manutenzjoni tal-ajruplani €880,000
  - Professional Development for Staff & Students top-up degrees €1,333,000
  - MCAST – Linking Industrial Need & VET €185,000

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi,
I-Ekonomija u Investiment

L-educazzjoni u l-ekonomija tal-kreattività

Sport

- Għajnuna lill-atleti promettenti li qegħdin jaħdmu fis-settur privat u li, bi ftehim ma' min iħaddimhom, jagħżlu li jnaqqsu l-gimgha tax-xogħol tagħhom biex jitharrgu aktar.
- Għotja ekwivalenti għall-15.25 tal-prezz tal-apparat sportiv għal għaqdiet sportivi rikonoxxuti mill-KMS.
- Rifużjoni ta' 15.25% sa €150 fuq il-prezz tar-roti.
- Investiment fi grawnd tal-futbol u pitch tal-waterpolo f' Birżebbugia.
- Introduzzjoni tal-kuncett ta' pjanča tar-registrazzjoni unika għall-kollezzjonisti ta' vetturi klassiċi.
- Tneħħija tat-taxxa tar-registrazzjoni ta' 6.5% minn fuq vetturi sportivi li jintużaw biss fuq racing tracks u nħawi oħra awtorizzati minn Trasport Malta.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
u l-Ekonomija u l-Investiment

L-educazzjoni u l-ekonomija tal-kreattività

Sport

- Allokazzjoni ta' €250,000 f'assistenza lill-għaqdiet biex jattiraw lejn pajjiżna għaqdiet u assoċjazzjonijiet barranin sabiex jitharrgu u biex jorganizzaw kompetizzjonijiet internazzjonali. Matul din is-sena, din l-iskema gġenerat aktar minn 39,000 bed night.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi,
l-Ekonomija u l-Investiment

L-educazzjoni u l-ekonomija tal-kreattività

L-ekonomija tal-kreattività

- Skema fejn kull student (bejn 12 u 14-il sena) fl-ewwel 3 snin tas-sekondarja jingħata kreditu ta' €15 għall-attivitajiet artističi u siti kulturali.
- Fond ta' €150,000 f'investiment f'organizzazzjonijiet indipendenti li jaħdmu għall-iżvillupp nazzjonali tal-kultura.
- Fondi għall-programm ta' taħriġ fil-film kif ukoll fit-tmexxija kulturali.
- Inizjattiva ġdida biex fl-2012 nipprezentaw l-ewwel showcase tal-aqwa xogħol artistiku u kreattiv maħluq f'Malta u Għawdex.
- Creativity Trust li tiġbor kontribuzzjonijiet mis-settur pubbliku u privat biex inkabbru l-investiment fi skemi eżistenti u oħrajn ġodda.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
l-Ekonomija u l-Investiment

Inkomplu ninvestu f'soċjetà b'saħħitha

Il-qasam soċjali

- Żieda fl-għajjnuna supplimentari għal massimu ta' €4.57 fil-gimgha għal persuna waħedha, u għal €8.13 fil-gimgha għall-koppji miżżewġin. Din il-miżura tiswa €800,000 fis-sena.
- Ser naġġustaw it-test tal-mezzi biex il-COLA ma tneħħix l-għajjnuniet li jingħataw permezz ta' benefiċċji soċjali oħra. Dan japplika partikolarment f'każ ta' pensjonanti li minħabba ż-żieda fil-pensjoni jistgħu jitilfu l-benefiċċju tal-mard.
- Il-pensjonanti se jieħdu ż-żieda sħiħa tal-COLA, li se tkun ta' €1.16 bil-mekkanizmu kif maħdum fis-snin ta' qabel.
- Se nkompli nindirizzaw l-anomalija li teżisti fil-pensjonijiet tas-servizz, fejn se jitnaqqsu €200 oħra għal din is-sena, u li biha se jintlaqtu madwar 6,200 pensjonant. Din se tfisser nefqa ta' €1.3 miljun.

Inkomplu ninvestu f'soċjetà b'saħħitha

Ħidma favur it-tfal u l-familja

- Is-sena d-dieħla se nniedu Politika Nazzjonali favur it-Tfal li se tħares b'mod ħolistiku lejn is-servizzi, il-bżonnijiet, u d-drittijiet tat-tfal.
- Se nallokaw €400,000 biex tfal u żgħażaġħ li bħalissa ma jistgħux jibbenifikaw mis-servizzi residenzjali jew ta' fostering eżistenti minħabba d-diffikultajiet partikolari, jingħataw alternattiva ġdida f'ambjent ta' familja.
- Żieda fil-baġit għal għaqdiet volontarji soċjali biex ikunu jistgħu jipprovdu servizzi miftehma.

Inkomplu ninvestu f'soċjetà b'saħħitha

Persuni b'diżabilità

- Se nkomplu nassiguraw li persuni b'diżabilità jkollhom trasport adattat u aċċessibbli, għalhekk:
  - familja b'aktar minn persuna waħda li tuża sigġu tar-roti se tgawdi mill-eżenzjonijiet kurrenti għal kull persuna, anke meta tixtri wheelchair accessible vehicle waħda;
  - familja b'persuna waħda li tuża sigġu tar-roti se tibbenefika mill-eżenzjonijiet kurrenti anke fuq it-tieni wheelchair accessible vehicle; u
  - il-ħlas tal-liċenza fuq il-wheelchair accessible vehicles se jispiċċa, anke wara l-ħames sena ta' registrazzjoni.

Inkomplu ninvestu f'soċjetà b'saħħitha

Il-qasam tad-djar

- Fil-qasam tad-djar, se ninvestu €1 miljun ieħor fl-iskema tas-sussidju tal-kera, li minnha qed jibbenefikaw 'il fuq minn 1,000 persuna.
- Se nkomplu wkoll l-iskema li tagħti għajnuna lill-first-time buyers, li minnha jibbenefikaw madwar 340 persuna fis-sena. Se nkomplu niżviluppaw aktar skemi bl-iskop li aktar persuni jgawdu minnhom.

Inkomplu ninvestu f'soċjetà b'saħħitha

Is-settur tas-saħħa

- Investiment ta' €333 miljun – žieda ta' €12 miljun fuq din is-sena.
- Bdejna x-xogħol ta' kostruzzjoni taċ-Ċentru tal-Kanċer ġewwa l-Isptar Mater Dei, investiment ta' €14 miljun.
- Sakemm jitlesta dan iċ-Ċentru, qed isir xogħol fl-Isptar Boffa wkoll, biex niżguraw li l-pazjenti jingħataw trattament f'ambjent komdu u dinjituż.
- Wara s-suċċess tal-breast screening ser inkomplu nifirxu dan is-servizzi ta' screening fuq kundizzjonijiet oħra.

Is-settur tas-saħħa

Mediċini

- Qed nirriformaw sistema tax-xiri tal-mediċini biex nindirizzaw ineffiċjenzi li qed joħolqu nkonvenjent kbir għall-pazjenti, minbarra l-ħela ta' riżorsi fit-tqassim tal-mediċini.
- Żidna 16-il mediċina ġdida fuq il-formolarju tal-Gvern, bi 11 minnhom ikunu għall-kura tal-kanċer. Niżżilna għal 120 ġurnata l-credit days fuq xiri ta' mediċini, u l-pagamenti lill-importaturi qed isiru fil-perjodu stipulat.
- Estensjoni tal-Ispiżerija tal-Għażla Tiegħek, b'investiment ta' €1 miljun u €400,000 addizzjonali għal sistema elettronika.

Is-settur tas-saħħa

Żieda fl-operazzjonijiet u riżorsi umani

- Se nkomplu naħdmu biex titnaqqas l-istennija fl-isptarijiet. Għal dan l-għan, gie allokat vot ta' €2.3 miljun.
- Se nintroduċu professjonisti godda, b'taħriġ lokali u f'Universitajiet barranin, biex insaħħu r-riżorsi umani.
- Se nagħornaw l-informatika fil-forniment tas-servizzi tas-saħħa, b'servizzi kliniċi elettronici għat-tobba u b'aċċess aħjar għall-istejjer mediċi.
- Żieda ta' 3 u 4% fit-taxxa tas-sisa fuq is-sigaretti u t-tabakk.
- Żieda fit-taxxa fuq il-birra lokali ta' ftit anqas minn 1ċ fuq flixkun ta' 25cl u 13% fuq l-ispirti.

Is-settur tas-saħħa

Saħħa mentali

- Qed inkomplu nifirxu l-kura fil-komunità għal min ibati minn problemi ta' saħħa mentali, fil-Furjana, Ħal Kirkop u l-Gżira.
- Qed nallokaw ukoll flats lill-Isptar Monte Karmeli taħt l-iskema supportive housing tal-Awtorità tad-Djar, biex fihom joqgħodu pazjenti li jistgħu joħorgu mill-Isptar, u li m'għandhomx fejn joqgħodu.

Is-settur tas-saħħa

L-anzjani

- Il-pensjonanti se jieħdu ż-żieda sħiħa tal-COLA, li se tkun ta' €1.16 bil-mekkanizmu kif maħdum fis-snin ta' qabel.
- Se nkompli nindirizzaw l-anomalija li teżisti fil-pensjonijiet tas-servizz, fejn se jitnaqqsu €200 oħra għal din is-sena, u li biha se jintlaqtu madwar 6,200 pensjonant. Din se tfisser nefqa ta' €1.3 miljun.

Is-settur tas-aaħħa

Investiment fil-kura tal-anzjani

- Qed ninvestu miljuni biex nassiguraw li l-anzjani tagħna jkollhom l-aħjar kura possibbli minn professjonisti speċjalizzati.
- Sakemm jinbena ċentru ta' rijabilitazzjoni, komplejna bil-manutenzjoni fl-Isptar Karen Grech.
- Is-servizzi ta' l-Isptar Żammit Clapp ġew trasferiti għall-Isptar Karen Grech filwaqt li l-Isptar Żammit Clapp se jiġi żviluppat f'nursing home ta' mitt sodda għall-anzjani b'investiment ta' €1.8 miljun.
- Se jinbenda wkoll xogħol ta' refurbishment f'żewġ swali oħra fir-residenza San Vincenz de Paule għal pazjenti li jbatu bid-dimensja.
- Il-proġett pilota ta' night shelter ġewwa ż-Żejtun beda jakkomoda l-ewwel anzjani, u fil-ġimgħat li ġejjin se nifthu night shelter ieħor ġewwa l-Mellieħa.

Bix-Xogħol ninvestu
f'soċjeta' b'saħħitha

Għalik

Ministeru ta-Finanzi
l-Ekonomija u l-Investiment

Is-settur tas-saħħa

Kura għall-anzjani

- Qed jitharrġu grupp ta' professjonisti multidixxiplinarji biex jagħtu sapport lill-anzjani biex ikomplu jgħixu fil-komunità. Dan il-proġett pilota se jibda joffri s-servizz tiegħu fil-lokalità tal-Imsida.
- Ftaħna Ċentru ta' Matul il-Jum ġewwa l-Mellieħa, filwaqt li hemm il-ħsieb li jinfetħu aktar ċentri f'diversi lokalitajiet oħra.

Ambjent

- Jitkompli l-proġett tad-daġla għall-Belt Valletta.
- Tkomplija tal-proġett ambizzjuż għar-restawr tas-swar, b'investiment ta' €36 miljun.
- Xogħlijiet ta' tisbieħ f'Baċir Numru Wieħed ġewwa Bormla, u xogħlijiet ta' restawr fil-Forti ta' Sant'Iermu, fil-bini storiku madwar il-Baċir Numru Wieħed, fil-Pixkerija, u fl-Isptar Sir Paul Boffa.
- Fondi biex inkomplu bir-restawr tal-faċċati tal-Berġa ta' Kastilja u l-Palazz tal-Gran Mastru fil-Belt Valletta, u tnedija proġett ambizzjuż fil-Collacchio ġewwa l-Birgu.
- Investiment f'Water Park f'Bugibba u tkomplija tax-xogħol fuq Park Nazzjonali fi Xrobb l-Għagin.
- It-tieni fażi tal-Politika Nazzjonali għall-Ambjent.

Ambjent

- Titkompla l-ħidma tar-Riforma tal-MEPA.
- Tnaqqis tal-kontribuzzjoni tas-sigurta' soċjali għal bdiewa u raħħala full time għal 12%. Kull bidwi se jhallas medja ta' madwar €520 fis-sena anqas f'bolla.
- 3 swieq oħra tal-bdiewa.
- Fond ta' €400,000 biex jittaffa l-impatt taż-żidiet fil-prezzijiet internazzjonali tal-qmugħ u ċ-ċereali.
- Sisa ta' €9 fuq kull tunnellata siment

Ambjent

Kunsilli lokali

- Tizdied għal €32 miljun l-allokkazzjoni finanzjarja diretta għal Kunsilli Lokali.
- Tnedija ta' numru ta' inizjattivi li bihom se ngħinu lill-Kunsilli Lokali jieħdu ħsieb il-partijiet komuni ta' appartamenti tal-Gvern, u jipprovdu servizzi ta' child-minding għat-tfal li jaslu kmieni jew jitolqu tard mill-iskola fejn jattendu.
- Is-sistema ta' nfużar lokali se tgħaddi f'idejn il-ħames Kumitati Reġjonali.
- Allokkazzjoni ta' nofs miljun ewro għal ko-finanzjament ta' proġetti tal-UE.

Ambjent

Immaniġġjar tal-iskart

- Investiment biex tinkiseb aktar energija nadifa mill-iskart.
- Jitkompli l-proġett ambizzjuż biex, il-miżbljet il-magħluqa tal-Magħtab u l-Qortin f'Għawdex, jinbiddu f'parks għar-rikreazzjoni tal-familji tagħna. Dan b'investiment ta' € 26 miljun.
- Impjant ta' Trattament ta' Skart Perikoluż – investiment ta' €3.7 miljun.

Ambjent

Nagħmlu użu aħjar mill-art pubblika

- Vot ta' €3 miljun biex imorru għall ħlasijiet ta' espropriu ta' artijiet tal-Home Ownership Schemes.
- Sistema aktar effiċjenti tal-informatika fi ħdan id-diviżjoni tal-propjetà tal-Gvern.

Bagits ta' stati sembri tal-UE għall-2011

- Germanja
  - Tnaqqis ta' €30 biljun mill-baġit għall-politika għall-politika soċjali, inkluż tnaqqis f'benefiċċji għall-ġenituri u benefiċċji tal-qgħad.
  - Taxxa ambjentali fuq min isiefer.
- Spanja
  - Iffriżar tal-pensjonijiet fl-2011.
  - Tnaqqis tal-paga fis-servizz pubbliku b'5%.
  - Tnaqqis fl-investiment fi programmi soċjali.
  - Baġits għall-Ministeri differenti għal-2011 fil-livell tal-2006.
  - Sospensjoni ta' zieda tal-pensjoni għall-għoli tal-ħajja.
  - Tneħħija ta' għotjiet għall-ġenituri.

Baġits ta' stati membri tal-UE għall-2011

- Greċja
  - Tnaqqis ta' 10% tal-pagi.
  - Żieda fl-età tal-irtirar.
  - Żieda fit-taxxa fuq il-fjuwil, sigaretti u alkoħol.
  - Żieda fil-VAT minn 19% għal 21%.
  - Taxxa tas-sisa fuq il-karozzi.
  - Taxxa tas-sisa fuq l-elettriku (5 ewro/MwH għad-djar).
- Italja
  - Friża fil-pagi taċ-ċivil għal-tlett snin.
  - Tnaqqis fiċ-ċivil - għeluq ta' 27 istituzjoni tal-Gvern.
  - Tnaqqis ta' 10% fin-nefqa ta' kull Ministeru.

Baġits ta' stati membri tal-UE għall-2011

- Renju Unit
  - Żieda fil-VAT minn 17.5% għal 20%.
  - Żieda fil-Capital Gains Tax.
  - Benefiċċji għat-tfal: Frizati għat-tliet snin li ġejjin, u mneħħija għal familji b'certu livell ta' qligħ.
  - Tnaqqis fil-benefiċċji tal-housing.
  - Għotjiet tal-maternità ristretta għall-ewwel tarbija.
  - Friża tas-salarji pubbliċi.
  - Żieda tar-rata tat-taxxa fuq insurance premium.
  - 500,000 jutilfu l-post tax-xogħol tagħhom mal-Gvern f'5 snin.
- Portugall
  - Żieda fil-VAT minn 21% għall-23%.
  - Tnaqqis ta' 5% tal-pagi fis-settur pubbliku.